

Brede School met sportaanbod



Cardon G , De Bourdeaudhuij I, De Martelaer K, Van Reusel B, Van Waes E.

Voormalig Steunpunt Sport, Beweging en Gezondheid, nieuwe Steunpunt Cultuur, Jeugd en Sport (consortium UGent, K.U.Leuven, VUBrussel) - met Steun van de Vlaamse Gemeenschap

Inleiding

Om gezondheidsvoordelen te bekomen moeten kinderen en jongeren **minimum 1 uur per dag bewegen** aan matige tot hoge intensiteit. Een groot aantal kinderen en jongeren haalt deze norm echter niet. Toch kan het aanmoedigen van kinderen en jongeren om meer aan sport en beweging te doen niet bereikt worden door hen simpelweg aan te sporen tot meer beweging. De allereerste stap in dit proces is het **creëren van een omgeving die sport en beweging toelaat en aanmoedigt**. De meest geschikte omgevingen, waar sport en beweging op een zinvolle manier kan geïmplementeerd worden in het leven van kinderen en jongeren, zijn scholen en openbare ruimtes.

Het sport- en beweegaanbod op school en in haar buurt kan dan ook een belangrijke bijdrage leveren om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen en jongeren de norm van 1 uur per dag beweging halen.

Hierbij dient de school zich **vooral te richten tot diegenen, die de norm (nog) niet halen** omdat ze minder sportief getalenteerd zijn, de nodige sociale steun niet krijgen of een gebrek aan motivatie vertonen. Verder zijn 'sportkennismaking', het wegwerken van motorische achterstanden, in de vorm van het tegengaan van bewegingsarmoede, en het vergroten van de deelname aan de bewegingscultuur belangrijke redenen om sport en bewegen op school aan te bieden. Naast deze sportieve doelstellingen dragen sport en beweging op school ook bij tot sociale competenties.

Kinderen en jongeren opvoeden, bewegingskansen geven en hun eigen weg laten ontdekken in de huidige bewegingscultuur en sport is echter niet enkel een opdracht van de school. Om zoveel mogelijk kinderen en jongeren, gezond, actief en sportief te maken dient de school samen te werken met **partners uit de buurt** (bv. de gemeentelijke sportdienst) en schoolsportorganisaties. Deze samenwerking kan gerealiseerd worden door een "Brede school" te creëren. Het concept "Brede School" kan niet gedefinieerd worden in één allesomvattende definitie maar staat voornamelijk voor een **duurzame samenwerking** van scholen met andere instellingen of partners voor de ontwikkeling van kinderen. Het is een oefening in samenwerking en overleg tussen de ouders, de school en de vrijetijdsbesteding. Een "Brede school" is gericht op de brede ontwikkeling van alle kinderen en jongeren door het ondersteunen en/of creëren van een brede leer- en leefomgeving waarbinnen kinderen en jongeren een brede waaier aan leer- en leefervaringen kunnen opdoen.

Een meer integrale aanpak en samenwerking tussen verschillende afdelingen en beleidsterreinen, kan zich onder andere situeren in het kader van integraal jeugdbeleid. Sport en bewegingsactiviteiten in het kader van de "Brede School" bieden mogelijkheden om bij te dragen tot het creëren van een **samenhangend jeugdbeleid**. De "Brede School met sportaanbod" biedt een ideale structuur voor de samenwerking tussen partners uit de buurt, onderwijs en de sport. Ook worden de jongeren door een "Brede School met sportaanbod" gestimuleerd tot een actieve levensstijl en een positieve

bewegingsattitude omdat de school veel jongeren bereikt, waardoor de leerlingen op jonge leeftijd in aanraking komen met sport. Eveneens biedt een “Brede School met sportaanbod” een mogelijkheid tot kennisoverdracht op het gebied van jeugdsport tussen verschillende sectoren. Op die manier kunnen partners uit het onderwijs, de sport en de buurt elkaar versterken. Het is belangrijk dat deze partners hun activiteiten op elkaar afstemmen, zodat een duurzame samenwerking kan ontstaan.

Niet alleen door maatschappelijke ontwikkelingen die om meer bewegen vragen, zoals groeiend overgewicht en toename van passieve vrijetijdsbestedingen van de jeugd, maar ook dankzij gemeentelijke subsidies en initiatieven hebben nu reeds een aantal scholen een sport- en beweegaanbod voor hun leerlingen gecreëerd.

“Brede School met sportaanbod” in Vlaanderen.

Begin 2006 werd door Minister Anciaux de opdracht gegeven aan het Steunpunt Sport, Beweging en Gezondheid om een model te maken voor ‘Brede School met sportaanbod’ in Vlaanderen. Op basis van vorig onderzoek inzake promotie van sport en beweging op school, een evaluatie van gelijkaardige projecten in binnen- en buitenland en op basis van interviews in het veld, werd een werkmodel opgesteld. Dit werkmodel werd eerst in individuele gesprekken en nadien in een plenaire vergadering met alle actoren in het veld besproken. Deze besprekingen leidden tot onderstaande inhoudelijke invulling van een “Brede school met sportaanbod”, modellen, organisatorische aspecten, stappenplan en mogelijke valkuilen en succesfactoren.

Wat omvat een “Brede school met sportaanbod” ?

Kinderen en jongeren aanzetten tot meer sport en beweging dient in een school zowel tijdens de schooluren (curriculair) als na de schooluren (extra-curriculair) te gebeuren.

- **Curriculair**

Binnen de schooluren moeten de mogelijkheden voor beweging en sport maximaal worden benut. Hierin spelen kwaliteitsvolle en actieve lessen Lichamelijke Opvoeding een sleutelrol. Daarnaast dienen de vrije momenten op school maximaal ‘actief’ te worden ingevuld. De curriculaire promotie van sport en beweging buiten de les Lichamelijke Opvoeding steunt op 4 krachtlijnen. Deze 4 pijlers zijn voor Vlaanderen wetenschappelijk onderzocht en hebben hun effect bewezen (zie volume 1).

- **Pijler 1: De promotie van middagsport**, waarbij moet gezorgd worden voor een aanbod dat zich ook richt tot de minder sportieve leerlingen.
- **Pijler 2: het creëren van een actieve speelplaats** door bvb. speelkoffers, aanwezigheid van doelen, voldoende ruimte (eventueel door gespreide speeltijden), geen ballen verbieden, aanwezigheid van een muziekhoeke met eigen muziek van de leerlingen,...

Pijler 3: educatie met betrekking tot beweging tijdens de lessen, om kinderen en jongeren bewust te maken van hun eigen bewegingsgedrag, het belang van beweging te doen beseffen en hen te leren eigen verantwoordelijkheid op te nemen voor hun bewegingsgedrag. In het lager onderwijs kan dit aan de hand van specifieke lessen

(zie bijvoorbeeld “Meer en beter bewegen. Binnen en buiten de school. PVLO, 2006). Voor leerlingen van het secundair onderwijs werd een bewegingsadvies op maat uitgewerkt dat hiertoe een bijdrage kan leveren en via het internet kan geraadpleegd worden (www.fitteschool.be).

- **Pijler 4: het bevorderen van actief transport** (te voet en met de fiets) van en naar school. Hierbij staat veiligheid bevorderen centraal, bvb door de organisatie van fiets- of voetpoolen. (extra Vlaamse subsidies voor gemeenten ‘Duurzaam naar school’: persmedeling 30/11/07)

- **Extra-curriculaire pijler 5**

Ook buiten de reguliere schooluren is een sport- en bewegingsaanbod noodzakelijk: de naschoolse sport. Deze term is enigszins misleidend aangezien deze activiteiten meestal IN de school doorgaan. De naschoolse sport moet zich vooral richten tot kinderen en jongeren, die het sportief talent of de sociale steun missen om in een sportclub te sporten. Er dient een ruim aanbod van sportactiviteiten gedaan worden en het accent ligt op recreatie en zeker niet op competitie, met andere woorden plezier staat centraal. Het is ook belangrijk dat er voldoende *variatie* wordt aangeboden en dat er ook voldoende activiteiten aan bod komen met een *hoge transferwaarde* (vb. roepskiping, frisbee,...). De bedoeling is immers dat kinderen wat ze in de naschoolse sport gedaan hebben ook in hun vrije tijd kunnen verder zetten. Het sportaanbod op school wordt daarom ook best **afgestemd op het plaatselijke sportaanbod van de gemeente**. Zodoende worden meer doorstroommogelijkheden gecreëerd. Specifieke aandacht en aanmoedigingen moeten gebeuren om kinderen of jongeren aan te zetten om lid te worden van een sportclub.

Het is tevens zeer belangrijk dat deze naschoolse sport onmiddellijk **aansluit bij de reguliere schooluren**. Zo komt de naschoolse sport tegemoet aan de vraag van werkende ouders naar meer en betere, ‘actieve’ opvang na school. Voor deze pijler speelt de **gemeente** een belangrijke rol.

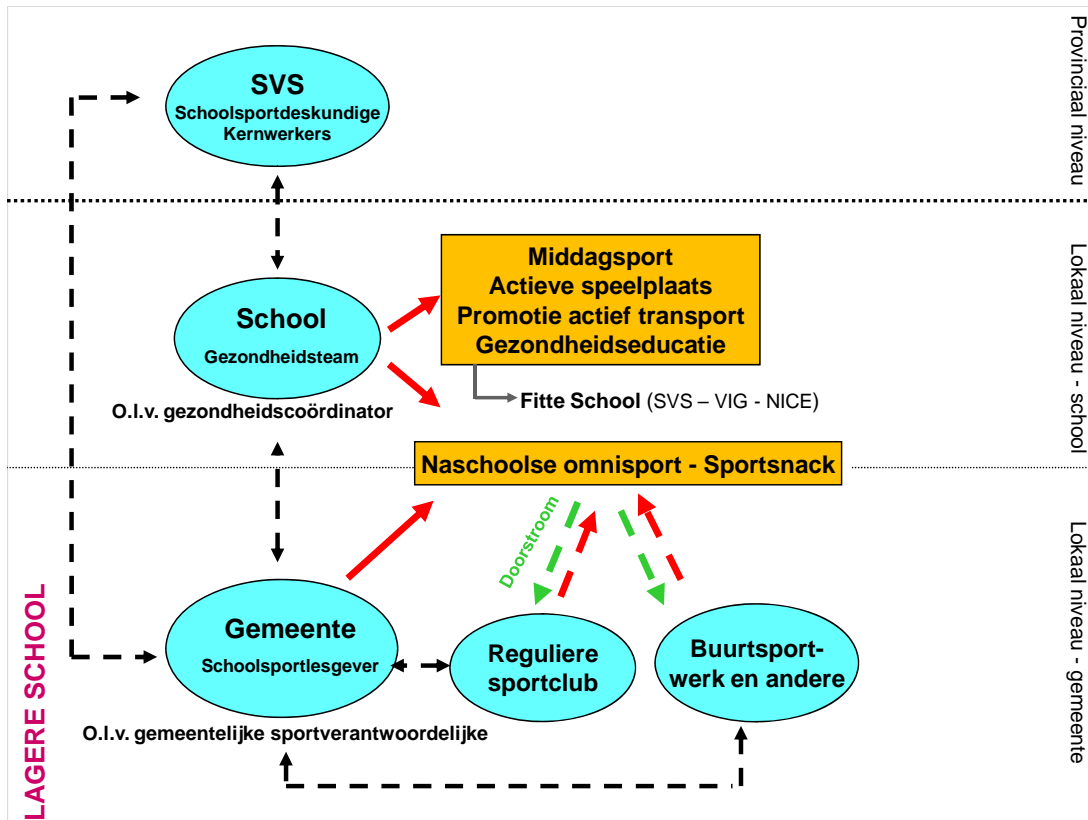
Werkmodellen voor een “Brede school met sportaanbod”.

Om te duiden hoe verschillende partners door samenwerking een “Brede school met sportaanbod” kunnen realiseren, werden modellen uitgewerkt. Hierbij werd gekozen om een werkmodel gericht op het lager onderwijs en een model voor het middelbaar onderwijs te onderscheiden. Beide werkmodellen zijn in grote lijnen gelijk. Het belangrijkste verschilpunt is dat in het secundair onderwijs de “naschoolse sport- en bewegingsactiviteiten” schooloverschrijdend kunnen ingevuld worden.

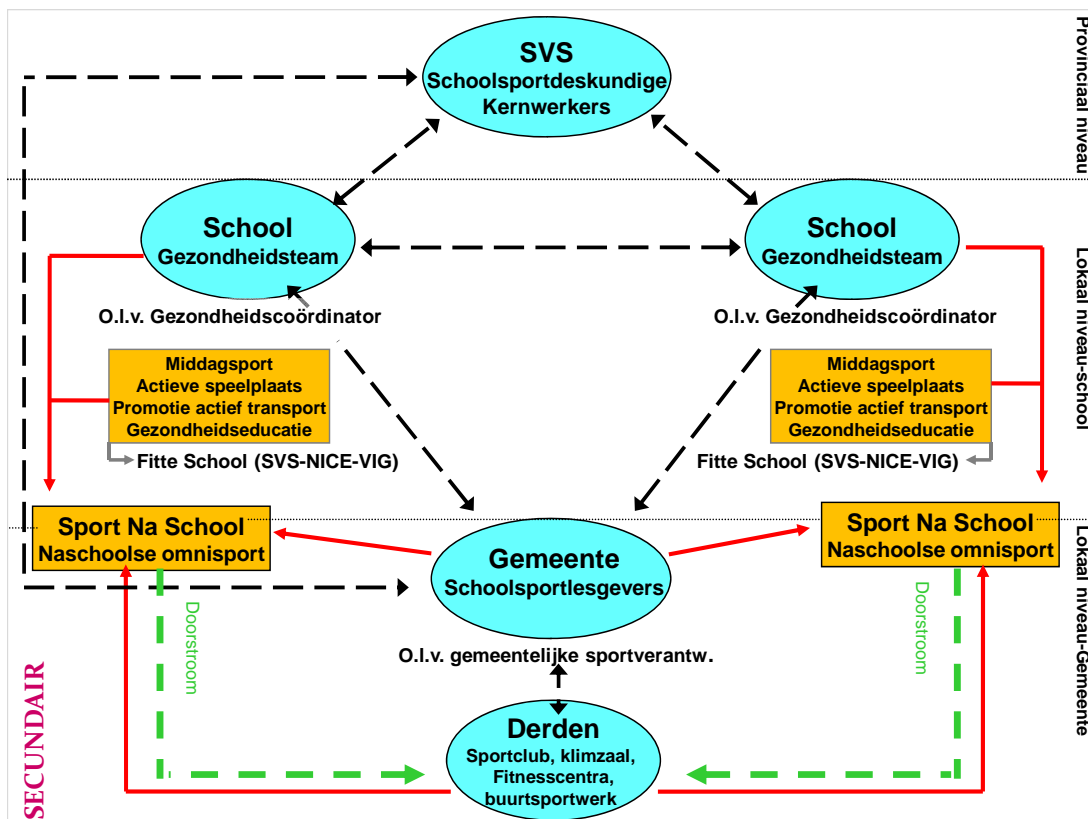
De naschoolse sport wordt in de lagere school preferentieel georganiseerd in de school zelf. De veiligheid van de kinderen wordt hierdoor gewaarborgd en er is geen extra begeleiding nodig om de kinderen van en naar de sporthal of andere accommodatie te brengen (tenzij de school niet beschikt over eigen accommodatie). Kinderen uit het lager onderwijs kiezen er ook zelf voor om met hun klas- en schoolvrienden samen te sporten en bewegen.

In secundair onderwijs kan schooloverschrijdend gewerkt worden, waarbij jongeren de kans krijgen om een keuze te maken uit verschillende sportactiviteiten.

- **Werkmodel lager onderwijs**



- **Werkmodel secundair onderwijs**



Om een “Brede school met sportaanbod” te realiseren, dienen de verschillende actoren hun taak op te nemen. Een “Brede school met sportaanbod” uitbouwen **kan immers enkel mits teamwork**, waarbij naast motivatie ook plaats moet zijn voor valorisatie van de uit te voeren taken. De gezondheidscoördinator op school moet kunnen rekenen op de medewerking en steun van een gezondheidsteam, op gemotiveerde schoolsportlesgevers en op de **ondersteuning door de gemeentelijke sportdienst**. Voor de uitbouw van een “brede school met sportaanbod” speelt tevens SVS een sleutelrol. Hieronder wordt een mogelijke taakverdeling omschreven.

De organisatie op school:

De gezondheidscoördinator

Vanaf september 2007 worden alle scholen sterk aangemoedigd om een gezondheidsbeleidsplan voor hun school op te stellen en uit te voeren. Binnen dit gezondheidsbeleidsplan krijgt de preventie van overgewicht en obesitas een prioritaire plaats. De promotie van gezonde voeding en voldoende beweging staan hierbij dan ook centraal. Om dit te coördineren is een gezondheidscoördinator of, indien enkel voor het bewegingsluik, een bewegingscoördinator noodzakelijk. Vaak is er op school reeds een schoolsportgangmaker of –promotor met ervaring in het schoolsportbeleid aanwezig, en is dus een geschikte kandidaat om ook het ruimere bewegingsluik te plannen als bewegingscoördinator. De gezondheidscoördinator leidt het gezondheidsteam dat zal instaan voor het opstellen en uitvoeren van het gezondheidsbeleidsplan op school. De gezondheids-/bewegingscoördinator is bij voorkeur een leerkracht Lichamelijke Opvoeding van de school. Hij/zij heeft het beste zicht op het sport- en beweeggedrag van de jongeren, kan hen stimuleren tot naschoolse bewegingsactiviteiten en heeft de expertise om de link te leggen met andere aspecten van gezonde levensgewoonten zoals bijvoorbeeld gezonde voeding. Het is belangrijk dat de school deze functies **erkenning** geeft en valoriseert in extra taakuren voor deze leerkracht (naar analogie met de zorgcoördinator, ICT-coördinator, etc.) Het is echter niet de bedoeling dat de gezondheids-/bewegingscoördinator alle taken op zich neemt, maar dat hij/zij wordt **gesteund door het gezondheidsteam**. Zonder dit ‘management’ is het opzetten van een Brede School met sportaanbod echter niet mogelijk.

Taken van de gezondheidscoördinator

- Promotie van sport en beweging binnen en buiten de school;
- Overleg met de gemeentelijke sportverantwoordelijke;
- Overleg met de lokale privésector;
- Overleg met provinciale schoolsportdeskundigen (SVS coach en Follo – zie p. 7);
- Overleg met de kernwerkers van SVS;
- Overleg met de schoolsportlesgever (meegeven van de sport na school-visie: plezier centraal);
- Contact met andere scholen uit de buurt;
- Stimuleren van de kinderen om deel te nemen aan de naschoolse activiteiten;
- De ouders informeren over het belang van bewegen voor de gezondheid en de werking van de naschoolse activiteiten;
- Coördinatie van de taken binnen het beweegteam.

Het gezondheidsteam

Het gezondheidsteam bestaat naast de gezondheidscoördinator uit andere gemotiveerde leerkrachten die zich bekommeren om de gezondheid van de leerlingen op school en die zich willen engageren voor initiatieven m.b.t. gezonde beweging en voeding. Het is zeer wenselijk dat de directie ook wordt opgenomen in het team. Een **ondersteuning vanuit de directie** is namelijk van cruciaal belang voor het slagen van de implementatie van de naschoolse sport en intracurriculaire activiteiten met betrekking tot bewegings- en gezondheidspromotie. Afhankelijk van de schoolcultuur kan ook een vertegenwoordiger van de leerlingenraad, van de ouderraad en van het ondersteunend en technisch personeel lid zijn van dit team.

Het gezondheidsteam wordt ondersteund door enerzijds de schoolsportdeskundigen (de Follo's -zie p.7- en provinciale SVS-coaches), en anderzijds de gemeentelijke sportdienst.

Taken van het gezondheidsteam

- Oprichten en faciliteren van de naschoolse bewegingsactiviteiten;
- Promotie rond actief transport, actieve speelplaats, middagsport, etc;
- Bijkomend kan er aandacht besteed worden aan de promotie van gezonde voeding. Hierbij kan men beroep doen op het concept "Fitte school¹" uitgaande van SVS-NICE-VIG (cfr.referenties);
- Communicatie naar het volledige schoolteam;
- De naschoolse bewegingsactiviteiten bekend maken bij de leerlingen en hen stimuleren om deel te nemen.

De schoolsportlesgevers

De naschoolse sportactiviteiten worden liefst gegeven door een **vaste** schoolsportlesgever. Om kwaliteit en professionaliteit te waarborgen, is het noodzakelijk om alle schoolsportlesgevers een financiële vergoeding te geven voor hun werk. Het is ook zeer belangrijk dat de schoolsportlesgevers worden ingelicht over de visie van de naschoolse sport. Deze visie houdt in dat **plezier en recreatief bewegen centraal** staan en men zich voornamelijk gaat richten op leerlingen die weinig fysiek actief zijn door een gebrek aan interesse of sportief talent, of door het missen van de nodige sociale steun om extrascolair te sporten. De schoolsportlesgever staat het dichtst bij de leerlingen. Deze is bij voorkeur regent(e) of licentia(a)t(e) in de Lichamelijke Opvoeding (binnenkort Bachelor & Master) of is laatstejaarsstudent(e) Lichamelijke Opvoeding aan de hogeschool of universiteit. Daarnaast kan ook een beroep gedaan worden op clublesgevers. Clublesgevers hebben echter vaak geen ervaring in het begeleiden van minder getalenteerde kinderen en stellen hoge eisen aan technische aspecten van de sport. Er dient dus over gewaakt te worden dat deze clublesgevers zich niet voornamelijk gaan richten op sportief getalenteerde kinderen en ook hun inhoudelijk aanbod kunnen aanpassen aan minder sportief getalenteerde kinderen. De schoolsportlesgever staat mee in voor het bevorderen van de doorstroming naar de club. Kinderopvangverantwoordelijken zouden ook de cursus bewegingsanimateur kunnen volgen om nog meer in te spelen op '**actieve kinderopvang**'.

Taken van de schoolsportlesgever

- Aanbieden van plezierige bewegingsactiviteiten die niet op competitie zijn gericht;

¹ www.fitteschool.be

- Leerlingen informatie bieden over de bestaande sportmogelijkheden (info over clubs, sportkampen, accommodaties, etc.) om de doorstroommogelijkheden naar de sportclubs te optimaliseren;
- Mee helpen begeleiden wanneer een lesgever uit de lokale sportvereniging initiatiereeksen komt aanbieden.

De gemeentelijke sportdienst

De school zelf richt de naschoolse sport in. De gemeente heeft de mogelijkheden om de school te ondersteunen, dus de gemeente heeft vooral een **faciliterende functie**.

De gemeente staat in het model tevens in voor de schoolsportlesgevers. De school betaalt aan de gemeente een vergoeding voor hun lesgever. Dit geld is afkomstig van de deelnamegelden die de school van de leerlingen ontvangt. Dus naast de ondersteunende rol in de activiteiten van de Brede School, heeft de gemeente ook een kleine administratieve taak.

De naschoolse sport is geen sportclub, maar het is wel aangewezen dat de gezondheids- of bewegingscoördinator zetelt in de sportraad van de gemeente. Op die manier krijgt hij/zij meer zicht op het lokaal sportlandschap en wordt het gemakkelijker om contacten te leggen met lokale sportactoren.

Scholen dienen te worden aangemoedigd om hun speelruimte en **accommodatie open te stellen** voor clubs, socio-culturele organisaties, etc. Het verhuren van de schoolaccommodatie aan de gemeente geeft de mogelijkheid om extra middelen te genereren om de sportpromotie van de school te ondersteunen.

Taken van de gemeentelijke sportverantwoordelijke

- Verantwoordelijk voor de schoolsportlesgevers;
- Verantwoordelijk voor de financiële, boekhoudkundige en juridische aspecten wat betreft de - bij voorkeur vaste - schoolsportlesgever;
- De gemeentelijke sportverantwoordelijke (evt. in samenspraak met de gezondheidscoördinator) staat in voor de bekendmaking van de naschoolse sport naar het lokaal beleid toe. Hij/zij pleit in de gemeente voor financiële ondersteuning voor scholen die in een kansarme wijk gelokaliseerd zijn;
- Logistieke ondersteuning bieden (via beleidssubsidies van de Vlaamse gemeenschap van o.a. het Sport voor allen decreet, impulssubsidies, participatiedecreet, Duurzaam naar school...);
- Het ter beschikking stellen van gemeentelijke infrastructuur.

De organisatie op provinciaal niveau: Stichting Vlaamse Schoolsport

SVS (Stichting Vlaamse Schoolsport) heeft al jaren ervaring in het organiseren en begeleiden van de naschoolse sport in Vlaanderen. SVS krijgt in dit model een **ondersteunende en adviserende functie**. Primair ondersteunen zij de scholen en secundair hebben zij ook de taak om de **gemeenten te sensibiliseren om de nodige ondersteuning te bieden aan de scholen**. De taak van SVS wordt enerzijds vervuld door de schoolsportdeskundigen, nl. de Follo's en SVS-coaches (adviserende functie) en anderzijds door de huidige kernwerkers (ondersteunende functie). De Follo's, genoemd naar het proefproject Flexibele Leerkracht Lichamelijke Opvoeding, zijn halftijds gedetacheerde

leerkrachten lichamelijke opvoeding die sinds meerdere jaren een praktische expertise en competenties hebben opgebouwd in initiatieven rond brede school met sportaanbod. Concreet bieden de Follo's en SVS-coaches (2 à 4 per provincie), ondersteuning onder de vorm van advies aan alle actoren die meewerken aan het uitbouwen van de lokale schoolsport, wisselen ze good-practices uit tussen alle betrokken actoren, en hebben ze een deskundigheidsbevorderende functie naar de SVS begeleiders. Een mogelijke concrete invulling van ondersteuning is hier de directe begeleiding van scholen en gemeenten in het opstarten en verder uitwerken van het Fitte School project, of specifieke naschoolse beweegprojecten zoals Sport Na School² (SNS) en Sport Naschools-Actieve Kids³ (Sportsnack).

Taken van de Follo's en SVS-coaches (schoolsportdeskundigen)

- Adviseren van alle actoren die zich willen engageren en meewerken aan het uitbouwen van de lokale schoolsport (gezondheids-/bewegingscoördinator, gemeentelijke sportverantwoordelijke, privésector, kernwerkers, kinderopvang, buurtwerking etc.)
- Kernwerkers opleiden en begeleiden om ondersteuning te bieden aan de gezondheidscoördinatoren in de scholen.
- Uitwisselen van good-practices naar de kernwerkers zowel tussen de gezondheidscoördinatoren, als tussen de gemeentelijke sportverantwoordelijken en verschillende medewerkers uit de buurt (sportclubs, kinderopvang, privé, buurtsport);
- Evaluerende functie wat betreft de werking van de naschoolse bewegingsactiviteiten en het 'beweegmanagement'.

Taak van de kernwerkers:

- Ondersteuning bieden aan de gezondheidscoördinatoren in de scholen;
- Coördinatie stimuleren van de samenwerking tussen de school, gemeente, sportclub, buurtsport, ...
- Projecten aanbieden zoals 'Fitte school' en 'Schoolsport geeft kleur'⁴, 'Sportsnack',... en de gezondheidscoördinatoren in deze projecten begeleiden;
- Continuïteit inbouwen en opvolgen in de reguliere werking van de betrokken scholen.

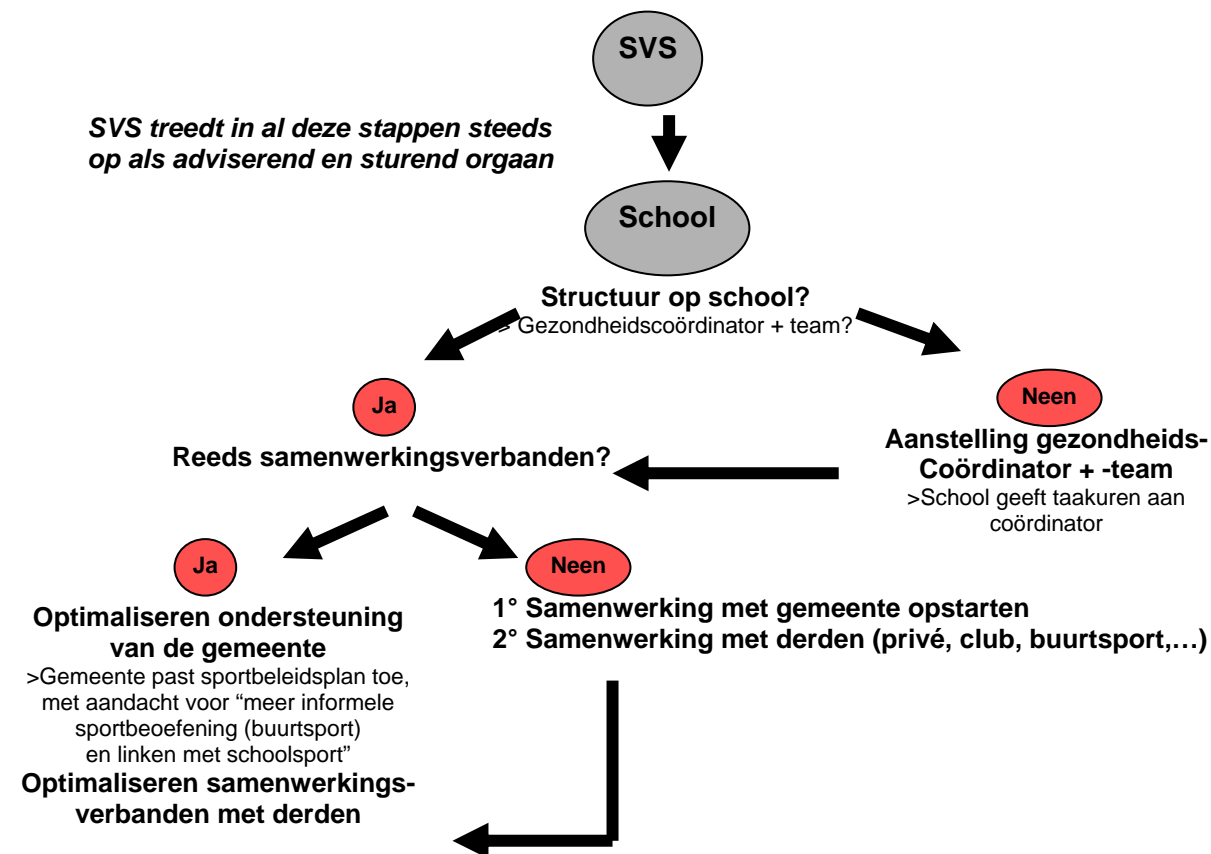
Stappenplan.

Het schema op de volgende pagina geeft weer hoe een school best concreet te werk gaat om een "Brede school met sportaanbod" te worden.

² www.sportnaschool.be/sns.html

³ www.schoolsport.be/new_site/Acties/sportsnack.pdf

⁴ www.schoolsportgeeftkleur.be/



Valkuilen en succesfactoren

Succesfactoren	Valkuilen
Voor lager en secundair onderwijs	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vlak na de schooluren: dit werkt drempelverlagend voor kinderen die de stap niet kunnen zetten naar de sportclub ▪ Niet alleen de gezondheidscoördinator regelt de sport- en bewegingsactiviteiten tijdens en na de schooluren. Deze wordt bijgestaan door een team dat ondersteunt, wat bijdraagt tot een betere taakverdeling. ▪ Gratis accommodatie van de scholen beschikbaar stellen. ▪ Het opzetten van de samenwerkingsverbanden wordt mede gedragen door SVS ▪ Er wordt een breed draagvlak gecreëerd (sportclubs, school (intern en extern), . ▪ Financieel: <ul style="list-style-type: none"> -Ouders kunnen beroep doen op ziekenfondsen (deelnamegelden) -Het nieuwe Sport voor Allen decreet kan kansen creëren voor de Brede School met sportaanbod. ▪ Creatie van (lokaal of regionale) 'combinatiejobs' om continuïteit in de coördinatie en in lesgevers te houden, dankzij het <u>clusteren van versnipperde taakuren</u>. ▪ De bredeschoolwerking motiveert tot een 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het vinden van <u>vaste</u> professionele lesgevers die zich willen engageren voor naschoolse sport is geen gemakkelijke opdracht. Dit impliceert dat er extra inspanningen zullen moeten worden geleverd om deze schoolsportlesgevers binnen de gemeenten te recrutereren. Het <u>clusteren van versnipperde taakuren</u> in de gemeente of regio via overleg met partners is een mogelijkheid. ▪ Mentaliteitsprobleem: het is niet altijd even gemakkelijk om gemotiveerde leerkrachten te vinden. Leerkrachten moeten dit als hun 'taak' beschouwen ▪ Het is belangrijk dat de directeur de implementatie actief mede ondersteunt. ▪ Indien men geen extra taakuren biedt aan de gezondheidscoördinator is het moeilijk om een degelijke werking op te starten en te continueren. ▪ De kostprijs voor deelname is laag maar hoogstwaarschijnlijk voor kansarme kinderen een drempel om in te schrijven voor de activiteiten. Een ondersteuning door de overheid voor deze doelgroep dient te worden voorzien. ▪ Creatie van 'combinatiejobs' vraagt

integraal jeugdbeleid, een integraal jeugdbeleid stimuleert de bredeschoolwerking,	duidelijke afspraken tussen de betrokken partijen (en sectoren).
Lager onderwijs	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Activiteiten gaan door op de school: dit is belangrijk voor de veiligheid van de kinderen, daarenboven moet de school geen extra begeleiding voorzien van en naar de sportaccommodatie. ▪ Complementair met Initiatieven Buitenschoolse Opvang (IBO): naschoolse sportieve opvang. Dit betekent een absolute meerwaarde in tijden van tekort aan reguliere kinderopvang. ▪ Terugbetaling van de sportieve kinderopvang aan ouders dankzij fiscale attesten 	
Secundair onderwijs	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Activiteiten gaan door op de school of in de nabijheid van de school (meestal op wandelafstand). ▪ Door het gedeelde gebruik van accommodatie kan een brede waaier van sport aangeboden worden. Clubs met een tekort aan infrastructuur kunnen zo tot een duurzaam engagement in een bredeschoolverhaal gemotiveerd worden. ▪ Netoverschrijdend werken is aan te raden omwille van het accommodatiegebruik. ▪ Er zijn garanties uit onderzoek dat de beoogde doelgroep wordt bereikt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het is moeilijk in te schatten hoeveel leerlingen een bepaalde sport zullen volgen. Dit maakt het soms moeilijk voor de lesgevers. ▪ Secundaire scholen in kleinere steden of grote gemeente zullen minder mogelijkheden hebben om samen te werken. Zeker dan is het belangrijk dat de gemeente haar accommodatie openstelt voor de naschoolse activiteiten.

Besluit

‘Brede School met sportaanbod’ is een pleidooi om kinderen en jongeren meer kansen te geven m.b.t. sport en beweging. Scholen kunnen dit echter niet alleen. Een ‘Brede School’ is hiervoor noodzakelijk. De hierboven uitgewerkte invullingen en modellen geven aan de verschillende actoren in het veld een mogelijk houvast hoe een ‘Brede School met sportaanbod’ kan uitgewerkt worden en biedt ook voldoende mogelijkheden voor deskundigheidsbevordering en ondersteuning. Deze modellen zijn echter ‘maar’ modellen. Ze dienen geïnterpreteerd te worden als principes en uitgangspunten voor elke individuele Brede school met sportaanbod. Een Brede School moet groeien van onderuit: het aanbieden van sport en beweging als een taak van de school, het aanstellen van een gezondheidscoördinator, het samenstellen van een gezondheidsteam, het leggen van contacten met gemeente en sportclub, het ontwikkelen van een beleid, overleg met de provinciale schoolsportdeskundige, gesprekken met de schoolsportmedewerkers, enz... Enkel op die manier kunnen scholen uitgroeien tot echte ‘Brede Scholen met sportaanbod’.

Referentielijst

Steunpunt Gelijke Onderwijskansen. Brede School in Vlaanderen en Brussel. Visietekst. www.Vlaanderen.be/bredeschool

Verstraete S, De Bourdeaudhuij I, De Clercq D, Cardon G. Meer en beter bewegen. Binnen en buiten de school. Publicatiefonds voor Lichamelijke Opvoeding, 2006

Duijvenstijn P., Lagendijk E. Bewegemanagement, de aanpak. Leidraad voor structureel samenwerken in de BOS-driehoek op uitvoeringsniveau. Amsterdam, november 2004

- http://www.nisb.nl/documenten/Beweegmanagement_deaanpak2004.pdf

Jurg M.E., de Meij J.S.B., van der Wal M.F., Kremers S.P.J. Evaluatie JUMP-in pilot 2002-2004, effect- en procesevaluatie van een bewegingsstimulerende interventie voor kinderen van de basisschool. Amsterdam, 2005.

- http://www.ggd Kennisnet.nl/kennisnet/uploaddb/downl_object.asp?atoom=30256&VolgNr=1

Breed in Beweging. Aan de slag met sport en beweging in de brede school. Nederlands Instituut voor Sport en Beweging (NISB), Arnhem, oktober 2005.

- <http://www.nisb.nl/documenten/Breedinbeweging.pdf>

De brede basisschool beweegt. Onderzoeksverslag sport en bewegen in de brede school; primair onderwijs. Nederlands Instituut voor Sport en Beweging (NISB), Arnhem, oktober 2004.

- <http://www.nisb.nl/documenten/Onderzoeksverslag.pdf>

Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS), NICE en VIG. Fitte school.

- <http://www.fitteschool.be>

Stichting Vlaamse Schoolsport en Bloso.

- <http://www.schoolsportgeeftkleur.be/> (Schoolsport geeft kleur)
- www.sportnaschool.be/sns.html (Sport Na School)
- www.schoolsport.be/new_site/Acties/sportsnack.pdf (Sportsnack)

Samenwerking in de BOS-driehoek. Meer rendement van sport en bewegen voor het lokale jeugdbeleid. Nederlands Instituut voor Sport en Beweging (NISB), Arnhem, 2004.

- <http://www.nisb.nl/documenten/BOSbrochure.pdf>

Promotie van sport en beweging in de lagere school. Verstraete S, Cardon G, de Clercq D, De Bourdeaudhuij I. In: Moet er nog sport zijn? Sport, beweging en gezondheid in Vlaanderen 2002-2006. Volume 1.

Promotie van gezonde voeding en fysieke activiteit in het secundair onderwijs. Haerens L, Maes L, De Bourdeaudhuij I. In: Moet er nog sport zijn? Sport, beweging en gezondheid in Vlaanderen 2002-2006. Volume 1.

Doorlichting van de Stichting Vlaamse Schoolsport. P. de Knop, K. Van den Bergh, M. Theeboom. In Sportbeleid in Vlaanderen Volume II.